

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-10-06

Ärendebeteckning
KS 2022/0764

Kommunfullmäktige

Finanspolicy med finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta finanspolicy för Kalmar kommunkoncern.

Kommunfullmäktige beslutar att anta finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen rätt att vid behov uppdatera de finansiella riktlinjerna.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare anger kommunallagen att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen. I enlighet med gällande lagstiftning och med syftet att tydliggöra uppdraget för finansverksamheten har denna finanspolicy tagits fram. Med finansverksamhet avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, hantering av överskottslikviditet och finansiell riskhantering.

Under våren 2020 genomförde PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna en granskning av finanspolicyn i Kalmar kommun. Granskningsrapporten sammanfattade att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställer att finanspolicyn uppfyller kraven enligt kommunallagen. I granskningsrapporten lämnades rekommendationen att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdatera finanspolicyn utifrån gällande arbetsformer och ny lagstiftning samt att inkludera de kommunala bolagen. Med rekommendationen från denna granskning och ett allmänt behov av

revidering och anpassning till nya förutsättningar har föreslagen finanspolicy och finansiella riktlinjer upprättats.

I enlighet med gällande lagstiftning och med syftet att tydliggöra uppdraget för finansverksamheten har föreslagen finanspolicy och finansiella riktlinjer upprättats. Finanspolicyn med finansiella riktlinjer gäller så snart beslutet i kommunfullmäktige vunnit laga kraft och ersätter därmed tidigare finanspolicy från 25 september 2000.

Efter att de finansiella riktlinjerna för Kalmar kommunkoncern antagits av kommunfullmäktige föreslås i finanspolicyn att det är kommunstyrelsen som beslutar om uppdatering av riktlinjerna.

Annette Andersson
Kommundirektör

Maria Linder
Finans- och utvecklingsdirektör

Bilagor
Finanspolicy för Kalmar kommunkoncern
Finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern

STYRANDE DOKUMENT

Fastställt av

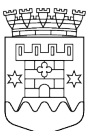
Dokumentansvarig
Maria Linder
Finans- och utvecklingsdirektör

Beslutsdatum

1 (13)

Finanspolicy för Kalmar kommunkoncern

Kalmar kommun

Innehåll

Finanspolicy för Kalmar kommunkoncern	1
1. Inledning.....	3
1.1 Avgränsning	3
1.2 Uppdatering av finanspolicyn.....	3
2. Syftet med finanspolicyn	3
3. Övergripande mål för finansverksamheten.....	4
4. Generella principer.....	4
5. Finansverksamhetens organisation och ansvarsfördelning.....	4
5.1 Kommunen och de kommunala bolagen	4
5.2 Fördelning av ansvar och befogenheter.....	4
5.4 Extern medelsförvaltning.....	6
5.5 Kommunens förvaltning av andra organisationers kapital	6
6. Ramar för finansverksamheten	6
6.1 Likviditet.....	6
6.2 Medelsförvaltning.....	6
6.3 Etiska och hållbara placeringar.....	10
6.4 Skuldförvaltning	10
6.5 Borgen.....	11
6.6 Koncernkonto.....	11
7. Riskhantering	11
8. Leasing.....	12
9. Rapportering och uppföljning av finansverksamheten.....	12
10. Övergångsregler.....	12
11. Bilaga: Ordlista.....	13

1. Inledning

Enligt kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare anger kommunallagen att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen. I enlighet med gällande lagstiftning och med syftet att tydliggöra uppdraget gällande finansverksamheten har Kalmar kommun upprättat denna finanspolicy.

Med finansverksamhet avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, hantering av överskottslikviditet och finansiell riskhantering.

1.1 Avgränsning

Denna policy gäller för Kalmar kommun och dess kommunala bolag där kommunen har ett majoritetsägande. Andra organisationer där kommunen har inflytande men inget majoritetsägande har möjligheten att själva aktivt ta beslut om att efterleva den här policyn.

Fortsättningsvis benämns Kalmar kommun och dess majoritetsägda bolag i denna policy för kommunkoncernen. De majoritetsägda bolagen benämns bolagskoncernen.

1.2 Uppdatering av finanspolicyn

Finanspolicyn ska hållas uppdaterad med beaktande av aktuella förhållanden inom kommunkoncernen samt med hänsyn taget till förändringar på de finansiella marknaderna.

Finanspolicyn gäller från och med beslutsdagen i kommunfullmäktige och ersätter därmed tidigare finanspolicy.

2. Syftet med finanspolicyn

Finanspolicyn är ett ramverk från kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar, ansvarsfördelning och principer för finansverksamheten inom kommunkoncernen genom att:

- fastställa finansverksamhetens mål,
- fastställa ramar för hur finansverksamheten ska organiseras,
- fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av finansiella risker och
- fastställa ramar för rapportering och uppföljning.

3. Övergripande mål för finansverksamheten

Finansverksamheten ska bedrivas med den övergripande målsättningen att:

- ha god betalningsberedskap, på både kort och lång sikt, och tillgodose kommunkoncernens långsiktiga kapitalbehov,
- sträva efter låga räntekostnader och låg risk i arbetet,
- samordna penningflöden och minimera extern inlåning,
- effektiv användning av eventuell överlikviditet och
- följa och rapportera de finansiella riskerna.

4. Generella principer

Följande dokument, utöver finanspolicyn, reglerar finansverksamheten i kommunkoncernen:

- Kalmar kommuns verksamhetsplan med budget och ekonomisk planering
- Finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern
- Delegationsordning, firmatecknare och attestförteckning (kommunen)
- Kalmar Kommunbolags riktlinjer för styrning och avkastningskrav
- Ägardirektiv
- Arbetsordning för styrelse och VD (kommunala bolag)
- Attest och utanordning samt firmateckning (kommunala bolag)

5. Finansverksamhetens organisation och ansvarsfördelning

För att hantera kommunkoncernens ekonomi effektivt ska kommunen på det sätt och inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna den finansiella verksamheten.

5.1 Kommunen och de kommunala bolagen

Samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen regleras i denna policy och i ägardirektiv till bolagen.

5.2 Fördelning av ansvar och befogenheter

5.2.1 Kommunfullmäktige

- I samband med beslut om Verksamhetsplan med budget och ekonomisk planering, besluta om:
 - ram för kommunens upplåning,
 - borgens- och låneramar för bolagskoncernen,
 - borgensavgifter.

- Besluta om hur överskottslikviditet, som genererats av exempelvis fastighetsförsäljning, ska hanteras.
- Beslutar om användning av överavkastningen från generationskontot.
- Besluta om att ingå avtal om finansiell leasing avseende fast egendom.
- Fastställer finanspolicy minst en gång varje mandatperiod och vid eventuella revideringar.

5.2.2 Kommunstyrelsen

- Ansvarar för kommunkoncernens finansverksamhet i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy.
- Besluta om kapitalförvaltning ska ske genom diskretionär förvaltning, rådgivande förvaltning eller egen förvaltning.
- Besluta om hur överskottslikviditet, som genererats från den löpande verksamheten, ska hanteras.
- Ansvarar för beredning om användning av direktavkastningen från generationskontot.
- Löpande uppföljning av kommunkoncernens finansiella verksamhet genom rapportering.
- Fastställa kommunkoncernens totala koncernkontokredit och fördelning av denna inom kommunkoncernen.
- Upprätta avtal, som ska följa denna policy, för de organisationer som kommunen handhar medel för.
- Årligen fastställa, eller vid behov revidera:
 - finansiella riktlinjer för kommunkoncernen,
 - delegationsordning, firmatecknare och attestförteckning.

5.2.3 Kommunala bolag

Kalmar Kommunbolag AB ska

- ansvara för att finansverksamheten inom bolagskoncernen bedrivs enligt denna finanspolicy och kommunstyrelsens fastställda finansiella riktlinjer.

Respektive kommunalt bolag ska

- anta den av kommunfullmäktige fastställda finanspolicy och kommunstyrelsens fastställda finansiella riktlinjer och.
- ansvara för att de finansiella styrdokumenterna efterlevs.

5.2.4 De kommunala nämnderna

Nämnderna ansvarar för att de finansiella styrdokumenterna efterlevs.

Årligen fastställa, eller vid behov revidera:

- delegationsordning, firmatecknare och attestförteckning.

5.4 Extern medelsförvaltning

I de fall extern förvaltning förekommer ska avtal upprättas. Avtalen ska utgå ifrån denna finanspolicy och de finansiella riktlinjerna. Förvaltare ska ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet.

5.5 Kommunens förvaltning av andra organisationers kapital

I de fall kommunen handhar någon annan organisations kapital ska avtal upprättas. Avtalen ska utgå ifrån denna finanspolicy och de finansiella riktlinjerna.

6. Ramar för finansverksamheten

6.1 Likviditet

Kommunkoncernens likviditet ska alltid vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas. Målsättningen är att, under iakttagande av nedanstående riskbegränsande åtgärder, maximera avkastningen på den del av likviditeten som förvaltas kortfristigt, det vill säga kortare tid än 1 år.

- För att tillse en effektiv likviditetsplanering ska denna samordnas inom kommunkoncernen.
- En bedömning av betalningsberedskapen på både kort och lång sikt ligger till grund för likviditetsplaneringen i kommunkoncernen och utgör underlag för beslut om inlåning (ökad låneskuld) och placering av likvida medel (utlåning).
- Överskottslikviditet hanteras inom koncernkontot och ska i första hand användas för att amortera på låneskulden.
- Kommunfullmäktige kan besluta att viss del av likviditeten ska användas för långfristiga ändamål, exempelvis kan försäkringslösning avseende pensionsförpliktelse ske om det bedöms vara ekonomiskt fördelaktigt.
- Överskottslikviditet får placeras på konto eller i räntor i svenska banker som har tillstånd av Finansinspektionen.

6.2 Medelsförvaltning

Målet med medelsförvaltning är att uppnå en marknadsmässig avkastning på de medel som ska förvaltas.

Medelsförvaltningen består av:

- Långfristig placering
- Generationskontot

6.2.1 Långfristig placering

Kommunfullmäktige kan besluta att viss del av likviditeten ska användas för långfristiga placering. Löptiden för långfristiga placeringar överstiger 12 månader.

6.2.2 Generationskontot

6.2.2.1 Förvaltning av generationskontot

Det kapital som erhöles vid försäljning av KIFAB i Kalmar AB (2022-04-01) ska förvaltas långsiktigt med ett generationsperspektiv och förbli kapitalbevarande. Förvaltningen av kapitalet har en placeringshorisont om plus 10 år. Syftet med kapitalförvaltningen är att skapa en real värdesäkring samt en värdetillväxt. Med värdeökning avses bland annat utdelning, kuponger och räntetäkter, som återplaceras, och den värdetillväxt som har sin grund i marknadsnoterade värdepapper.

6.2.2.2 Mål för överavkastningen

Det långsiktiga målet med överavkastningen är STIBOR 90 dagar plus 2 procent efter avgifter. Detta ska genereras via de upprättade risknivåerna samt de upprättade risklimiterna.

6.2.2.3 Beslut om användning av generationskontot

- Överavkastningen får användas efter 5 år från startdatum (beslut i kommunfullmäktige §133, 2022-06-20) av kapitalförvaltningen.
- Endast den ackumulerade överavkastning som kapitalförvaltningen har genererat får användas.
- Beslut om att använda överavkastningen från generationskontot kräver minst två tredjedelars majoritet i kommunfullmäktige.
- Överavkastningen får användas för att finansiera investeringar inom hållbarhetsområdet, motverka klimatförändringar, klimatanpassningar och andra strategiska investeringar. Detta sker genom att matcha framtida avskrivningar, räntekostnader och amortering på lån avseende ovan nämnda åtgärder.
- Kapitalet ska ej användas till löpande drift och ej som ett sätt att finansiera lägre kommunal skattesats.

6.2.3 Tillåtna tillgångsslag, fördelning och risklimiters avseende långfristig förvaltning och generationskontot

6.2.3.1 Limiter för tillgångsslag

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även den beslutade långsiktiga strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen.

	Min	Normal	Max
Likvida medel	0%	0%	100%
Räntor (fonder, obligationer)	30%	50%	70%
Aktier	30%	50%	70%
<i>svenska</i>	<i>10%</i>	<i>20%</i>	<i>30%</i>
<i>utländska</i>	<i>20%</i>	<i>30%</i>	<i>40%</i>
Alternativa investeringar	0%	0%	10%

Likvida medel får uppgå till 100 procent om situationen kräver, till exempel vid initial investering, avveckling av portfölj och vid extrema marknadshändelser.

Räntor (fonder, obligationer) ska ha en snittrating motsvarande BBB eller högre. Fonder får innehå 30 procent med lägre kreditbetyg än BBB. Begreppet duration används för att ange en tillgångs räntekänslighet.

Kommunen eftersträvar att ha en så låg ränterisk som möjligt. Den genomsnittliga durationen får inte överstiga 5 år. Realränteplaceringar tillåts ha en längre bindningstid än övriga innehav.

6.2.3.2 Risklimiter räntor – kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att en emittent (låntagare) ej kan fullfölja sina åtaganden. Merparten av kommunens räntebärande portfölj ska vara investerad i värdepapper med god kreditvärdighet, BBB eller högre. För kortare löptider får företagscertifikat användas med en rating motsvarande A-2/P-2. Företagscertifikat är ett kortsiktigt värdepapper och företagets instrument för att låna pengar under en kort period. Vid investeringar i fonder ska den sammanvägda ränteportföljens kreditrating inte vara lägre än nedanstående tabell. Enstaka fonder får innehå maximalt 30 procent lägre kreditvärdighet än BBB. För fonder exkluderas begränsningar i andel per emittent.

För att undvika emittentrisk vid investering i enstaka företagsobligationer ska en väldiversifierad ränteportfölj eftersträvas, se tabell nedan.

	Emittent- kategori	Max andel per emittent
Svenska staten, kommuner och regioner eller dess motsvarighet inom Sverige, med rating om lägst AAA/Aaa	100%	100%
Värdepapper med rating om AAA/Aaa	100%	35%
Värdepapper med rating om lägst AA- /Aa3	100%	20%
Värdepapper med rating om lägst A- /A3	70%	15%
Värdepapper med rating om lägst BBB/Baa2	45%	7%
Värdepapper utan rating eller lägre än BBB/Baa2	15%	3%

Räntebärande värdepapper emitterade av kommuner och regioner utan rating faller under kategori "Värdepapper med rating om lägst AA- /Aa3".

Ovanstående gäller rating enligt Standard & Poor's eller Moody's. Om låntagaren har rating från både Standard & Poor's och Moody's, krävs att en av dessa ligger på angiven nivå.

Rating får göras av officiellt ratinginstitut, bank eller fondbolag. Om låntagaren har rating från olika institut krävs att minst en av dessa ligger på angiven nivå.

Aktier / aktiefonder:

Vid investeringar i aktier ska allmänt vedertagna principer om diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader beaktas. Investering ska ske i börsnoterade aktier eller aktiefonder med motsvarande krav på diversifiering. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet (behörigt organ). Aktieinnehav noterad i utländsk valuta valutasäkras normalt inte.

- Onoterade aktier får utgöra maximalt noll (0) procent av aktieportföljens marknadsvärde.
- Aktier hänförliga till ett enskilt bolag (enskild emittent), eller bolag inom samma koncern, får utgöra maximalt fem (5) procent av aktieportföljens marknadsvärde.

Alternativa investeringar:

Syftet med alternativa investeringar är att skapa ytterligare riskspridning och diversifiering i totalportföljen.

Likvida medel:

Likvida medel kan hållas som transaktionslikviditet inom respektive tillgångsslag. Utöver detta kan placering göras kortsiktigt i till exempel fasträntekonto.

6.3 Etiska och hållbara placeringar

Kommunen ska genom sina urvalskriterier ta ansvar för sina placeringar. Kommunen definierar ansvarstagande enligt de tio principer som återfinns i FN:s Global Compact gällande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion. Definitionen av ansvarstagande omfattas också av ILO:s åtta kärnkonventioner gällande förenings- och organisationsfrihet, avskaffande av tvångsarbete, barnarbete och diskriminering. Placeringar ska undvikas i bolag som inte efterlever förordningar eller konventioner inom miljöområdet i de länder där de är verksamma, eller som är vedertagna inom Sverige.

Inom klimatområdet är Parisavtalet det centrala ramverket med huvudsyfte att minska koldioxidutsläppen för att hålla den globala uppvärmningen väl under 2 grader. Kommunkoncernen strävar efter att investera i bolag som ställer om sin verksamhet i linje med Parisavtalet.

Kommunkoncernen avser att undvika placeringar i bolag som inte respekterar efterlevnad av etablerade standarder för bolagsbeteende. Vidare ska kommunkoncernen inte placera i bolag som är involverade i kontroversiella vapen såsom personminor, klustervapen, biologiska vapen, kemiska vapen samt kärnvapen. Kommunkoncernen ska även undvika placeringar i pornografi, tobak, alkohol och spel med pengar. För dessa branscher krävs en kvalitativ bedömning för att avgöra om en placering är möjlig. I samtliga fall ska förvaltaren motivera placeringen utifrån samhällsnytta och hållbarhet.

Förvaltare ska ansvara för de etiska och hållbara placeringarna efterlevs.

6.4 Skuldförvaltning

Målet med skuldförvaltning är:

- att säkerställa finansieringsbehov för investeringar, till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- att sträva efter en jämn fördelning i skuldportföljens förfallostruktur
- att 50 procent av kommunkoncernens låneskuld ska bestå av så kallade gröna lån och/eller sociala lån.

6.4.1 Kortfristig och långfristig upplåning

Kommunkoncernens kortfristiga upplåningsbehov, vilket innebär upplåning med en löptid som inte överstiger ett år, ska i första hand ske genom nyttjande av koncernkontokrediten.

Kommunkoncernens långfristiga upplåningsbehov ska ske via bank eller finansinstitut om löptiden för upplåningen beräknas överstiga ett år.

6.4.2 Tillåtna finansieringsinstrument

Följande finansieringsinstrument är tillåtna vid kortfristig och långfristig upplåning:

- Checkkredit
- Lån mot låneavtal

6.5 Borgen

Ett borgensåtagande innebär ett risktagande och kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det. Ett borgensåtagande ska inte fördyra kostnaden för den egna upplåningen. Bolagskoncernen får endast låna med kommunal borgen. Eventuell finansiell leasing för bolagskoncernen ingår i beslutad borgensram.

Kommunen har en restriktiv inställning för borgen till andra låntagare och ändamål. Villkor för borgen i sådana fall gäller att ändamålet har en allmännyttig karaktär och/eller att ändamålet annars hade fått tillgodoses av kommunen. Kommunen ska ha möjlighet att utse ledamot i styrelsen och/eller revisor.

Kommunen kan, vid ägarbyte, bekräfta tidigare tecknat förlustansvar för lån till egnahem eller småhus med bostadsrätt.

6.6 Koncernkonto

För att effektivisera likviditetshandlingen ska samtliga saldon och likvidströmmar i kommunkoncernens olika enheter vara samordnade i ett gemensamt koncernkontosystem. Alla nämnder samt bolagskoncernen ska ingå i koncernkontosystemet.

Kreditavgift samt in- och utlåningsränta utgår till de som ingår i koncernkontosystemet.

7. Riskhantering

All form av finansiell verksamhet innebär ett risktagande. Riskerna ska hanteras genom en aktiv, effektiv och ansvarstagande finansverksamhet. För att begränsa riskerna ska kommunstyrelsen fastställa finansiella riktlinjer för den finansiella verksamheten, som ska omfatta:

- Operativ risk
- Motpartsrisk
- Likviditetsrisk
- Kreditrisk
- Finansieringsrisk eller refinansieringsrisk
- Ränterisk
- Valutarisk

- Risker med olika finansiella instrument
- Förvaltarrisk

8. Leasing

Leasing ska endast användas om det är mer fördelaktigt att hyra (leasing) jämfört med att äga. Det finns två olika leasingformer: *finansiell* och *operationell*. Om ett leasingavtal ska klassificeras som ett finansiellt eller operationellt avtal styrs av särskilda regler och riktlinjer.

9. Rapportering och uppföljning av finansverksamheten

Rapportering och uppföljning av finansverksamheten sker till kommunstyrelsen med samma periodicitet som den ekonomiska rapporteringen vid delårs- och helårsbokslut. Rapporteringen ska säkerställa att finanspolicyn och de finansiella riktlinjerna efterlevs.

10. Övergångsregler

Samtliga tidigare antagna föreskrifter som behandlas i denna policy upphävs. Kommunfullmäktiges tidigare utfästelser rörande borgensåtagande, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge det tidigare åtagandet kvarstår.

11. Bilaga: Ordlista

B	Borgen	En form av lämnad säkerhet för att ett lån eller annan skuld kommer att kunna återbetalas.
	Borgensåtagande	Ett risktagande då kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det.
D	Diskretionär förvaltare/förvaltning	Förvaltaren genomför transaktioner för kunds räkning i den utsträckning och med de begränsningar som fastställts i avtal och fullmakt.
	Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag /marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.
E	Emmittent	Utgivare och garant av finansiella instrument.
L	Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper/lån förfaller till betalning.
M	Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
N	Nuvärde	Mått på vad ett framtida kassaflöde är värt idag, till exempel vad 100 kronor om två år är värt idag.
O	Obligation	Ett bevis för att man har lånat ut pengar. Obligationen är ett värdepapper som kan omsättas
	Option	En option är ett avtal mellan en optionsutställare och en optionsinnehavare som ger innehavaren rätten, men inte skyldigheten, att i framtiden köpa eller sälja en underliggande tillgång till ett på förhand bestämt pris.
P	Portfölj	Finansiell tillgång som är placerad i olika värdepapper eller skuld som består av krediter med olika löptider, räntebindning med mera.
R	Rating	Internationell kreditvärdering. Högsta betyg är AAA, det sämsta är CCC och D. För att skilja sig från varandra kan olika värderingsinstitut använda olika sätt att formulera värderingen. Moody's benämner till exempel sin högsta värdering Aaa, medan Standard & Poor's använder AAA
	Risklimit	Gräns för risktagande.
S	STIBOR	STIBOR, eller Stockholm Interbank Offered Rate, är en referensränta som beräknas och publiceras på varje bankdag i Sverige. STIBOR är erkänt som en kritisk referensränta av avgörande betydelse för finansiell stabilitet och marknadsintegritet i Sverige.

STYRANDE DOKUMENT

Fastställt av

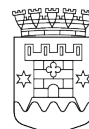
Dokumentansvarig
Maria Linder
Finans- och utvecklingsdirektör

Beslutsdatum

1 (13)

Finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern

Kalmar kommun

Innehåll

Finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern.....	1
1. Inledning.....	3
1.1 Avgränsning	3
1.2 Uppdatering av finansiella riktlinjer.....	3
2. Syftet med de finansiella riktlinjerna	3
3. Finansverksamhetens organisation och ansvars- fördelning	3
3.1 Kommunen och de kommunala bolagen	3
3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter.....	4
3.3 Extern medelsförvaltning.....	5
3.4 Kommunens förvaltning av andra organisationers kapital	5
4. Riktlinjer för finansverksamheten.....	6
4.1 Likviditet.....	6
4.2 Medelsförvaltning.....	6
4.3 Etiska och hållbara placeringar.....	7
4.4 Skuldförvaltning	7
4.5 Borgen.....	8
4.6 Koncernkonto.....	9
5. Riskhantering	9
5.1 Operativa risker	9
5.2 Motpartsrisk	9
5.3 Likviditetsrisk.....	10
5.4 Kreditrisk.....	10
5.5 Finansieringsrisk eller refinansieringsrisk	11
5.6 Ränterisk	11
5.7 Valutarisk.....	11
5.8 Risker med olika finansiella instrument	11
5.9 Förvaltarrisk	12
6. Leasing.....	12
7. Rapportering och uppföljning av finansverk- samheten.....	13

1. Inledning

1.1 Avgränsning

Kommunfullmäktige har fastställt finanspolicy för finansverksamheten i Kalmar kommunkoncern.

Finanspolicyn gäller för kommunkoncernen, vilket avser Kalmar kommun och dess kommunala bolag där kommunen har ett majoritetsägande. Finanspolicyn anger att kommunstyrelsen ska besluta om finansiella riktlinjer för Kalmar kommunkoncern.

Fortsättningsvis benämns Kalmar kommun och dess majoritetsägda bolag i de finansiella riktlinjerna för kommunkoncernen. De majoritetsägda bolagen benämns bolagskoncernen.

1.2 Uppdatering av finansiella riktlinjer

De finansiella riktlinjerna ska hållas uppdaterade med beaktande av aktuella förhållanden inom kommunkoncernen samt med hänsyn tagen till förändringar på de finansiella marknaderna. De finansiella riktlinjerna gäller från och med beslutsdagen i kommunstyrelsen.

2. Syftet med de finansiella riktlinjerna

De finansiella riktlinjerna utgör ett regelverk för den finansiella verksamheten.

Syftet med de finansiella riktlinjerna är att:

- ange organisation och ansvarsfördelning,
- ange hur de finansiella riskerna ska begränsas och hanteras,
- ange hur de operativa risker som finansverksamheten är exponerad för ska begränsas,
- ange riktlinjer för rapportering, uppföljning och kontroll.

3. Finansverksamhetens organisation och ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar att finanspolicyn som kommunfullmäktige beslutat om följs. Ansvarsfördelningen för finansverksamheten styrs främst av fastställda dokument som framgår under generella principer i finanspolicyn. De finansiella riktlinjerna ska läsas tillsammans med dessa dokument.

3.1 Kommunen och de kommunala bolagen

Samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen regleras i de finansiella riktlinjerna.

3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter

3.2.1 Ekonomidirektör

- Ansvarar under kommunstyrelsen för genomförandet av den finansiella verksamheten på de sätt och inom de ramar som ges i finanspolicy och de finansiella riktlinjerna.
- Samordnar kommunkoncernens finansiella verksamhet.
- Ansvarar för rapporteringen till kommunstyrelsen.
- Övergripande ansvar för kontakt med banker och andra finansiella aktörer.
- Ansvara för att likviditetsprognoser löpande tas fram för det gemensamma koncernkontot.
- Baserat på likviditetsprognoserna lämna förslag till kommunstyrelsen på åtgärder om överskottslikviditet (amortering / kortfristig placering) från den löpande verksamheten.
- Godkänna nyupplåning och omsättning av lån för kommunkoncernen, samt säkerställa att erforderliga beslut är fattade.
- Godkänna derivat inom kommunkoncernen och säkerställa att erforderliga beslut är fattade.
- Säkerställa att systemstöd, processer, rutiner och kompetens finns så att finanspolicy och de finansiella riktlinjerna följs.
- Löpande ha en översyn och vid behov initiera förändring av finanspolicy och de finansiella riktlinjerna.

3.2.2 De kommunala bolagens verkställande direktörer

Ska tillse att:

- bolaget följer kommunkoncernens fastställda finanspolicy och tillhörande finansiella riktlinjer,
- bolaget tillhandahåller finansiell information, enligt instruktioner från ekonomidirektören för att uppnå en effektiv samordning inom kommunkoncernen.

3.2.3 Förvaltningscheferna

Ska tillse att:

- förvaltningen följer kommunkoncernens fastställda finanspolicy och tillhörande finansiella riktlinjer,
- förvaltningen tillhandahåller finansiell information, enligt instruktioner, till ekonomidirektör för att uppnå en effektiv samordning inom kommunkoncernen.

3.2.4 Finansråd

Kommunkoncernen har två finansråd för att behandla frågor inom områdena kapitalförvaltning och skuldförvaltning. I respektive finansråd ska kommunkoncernens kompetens inom området samlas. Finansråden sammankallas varje kvartal eller tätare om detta krävs. Finansrådets roll är rådgivande och ska bistå med en helhetssyn på finansverksamheten i kommunkoncernen. Finansråden kan vid behov utökas med extern finansiell expertis.

3.2.4.1 Finansråd kapitalförvaltning

- Kommunkoncernens och donationsstiftelsernas kapitalförvaltning behandlas i ett finansråd med representanter från kommunen och eventuell extern finansiell expertis.
- Vid plötsliga, oväntade marknadshändelser sammankallas finansrådet för kapitalförvaltning, kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens vice ordförande och kommundirektören och beslutar om riskreducerande åtgärder. Dessa beslut ska anmälas vid nästkommande sammanträde för kommunstyrelsens arbetsutskott.

3.2.4.2 Finansråd skuldförvaltning

- Kommunkoncernens skuldförvaltning behandlas i ett finansråd med representanter från kommunkoncernen och eventuell extern finansiell expertis.
- Rådet ska bland annat behandla frågor rörande räntebindning, kapitalbindning, riskanalys, ränteutvecklingsprognos.

3.3 Extern medelsförvaltning

Anlitade förvaltare ska följa beslutad finanspolicy och de finansiella riktlinjerna, samt rapportera efterlevnaden av dessa. Utöver detta ska anlitade förvaltare tillhandahålla uppgifter enligt överenskommelse i avtal. I avtalet ska följande uppgifter regleras:

- frekvens i rapporteringen,
- efterlevnaden av beslutad finanspolicy och de finansiella riktlinjerna,
- värdeutvecklingen av placeringarna och jämförelse med relevanta index,
- uppsatt målavkastning (STIBOR 90 dagar plus 2 procent efter avgifter) med analys av över- och underavkastning
- prognos för placeringarna,
- fördelning av tillgångsslag,
- utvärdering, rapportering och efterlevnaden av etiska och hållbara riktlinjer,
- samtliga avgifter och kostnader som belastat förvaltningen,
- dokumentation som krävs för redovisningen,
- samt övrigt som kommunkoncernen önskar rapporterat.

3.4 Kommunens förvaltning av andra organisationers kapital

I de fall kommunen handhar andra organisationers kapital ska dessa förvaltas i enlighet med kommunkoncernens finanspolicy och de finansiella riktlinjerna.

4. Riktlinjer för finansverksamheten

4.1 Likviditet

4.1.1 Likviditetsförvaltning

- Likviditetsprognoser ska löpande upprättas av kommunen, kommunala bolag och andra organisationer, vilkas likviditet hanteras på koncernkontot.
- Likviditetsprognoserna är en del i arbetet med att se till att upplåning och placering bland annat sker på lämpliga räntenivåer och löptider.
- Likviditetsprognoserna rapporteras enligt anvisning.

4.1.2 Betalningsberedskap

Kommunkoncernen ska ha tillgångar i kassa och bank eller tillgång till koncernkontokredit, som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar.

4.1.3 Kortfristig placering

Placeringarnas löptid och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen). Maximal löptid är tolv månader.

4.2 Medelsförvaltning

För medelsförvaltning avseende långfristig placering och generationskontot anlitas extern förvaltare.

4.2.1 Långfristig placering

Med långfristig placering avses likvida medel som utifrån kommunkoncernens likviditetsprognos inte ska nyttjas de närmaste 12 månaderna.

4.2.2 Generationskontot

4.2.2.1 Riktlinjer för förvaltning av generationskontot

Generationskontot ska hanteras i egen resultat- och balansräkning för att kunna följa resultat och utveckling över tid.

4.2.2.2 Riktlinjer för användning av generationskontot

Kommunfullmäktige beslutar om användning av överavkastningen från generationskontot. Alla investeringar/åtgärder som kommunfullmäktige beslutar om ska hanteras inom ramen för generationskontot.

Ärendet ska innehålla

- Vilken typ av investering/åtgärd som ska utföras i enlighet med finanspolicyn.
- En konsekvensbeskrivning av investeringen/åtgärden, enligt finanspolicyns beslut om användning av generationskontot.
- Kalkyl för investeringen/åtgärden.
- Beräkningar som visar effekterna i resultat- och balansräkning över tid.
- Beskrivning av hur investeringen/åtgärden ska finansieras.

- Vid finansiering med lån ska amorteringen motsvara avskrivningstiden.
- Överavkastningen kan finansiera hela eller delar av beslutad investeringsutgift, det vill säga ett likvidmässigt uttag som innebär minskad eller ingen nyupplåning.
- Investeringen/åtgärden ska hanteras i enlighet med kommunens befintliga processer och rutiner.

4.2.2.3 Rapportering generationskontot

För att säkerställa att kapitalet förvaltas och överavkastningen används på ett sätt som stämmer överens med generationsperspektivet, ska detta särredovisas.

- Den externa förvaltarens månadsrapport, som avtalas, delges kommunstyrelsen som ett anmälningssärende och ska bland annat innehålla:
 - Rapportering gällande mål för överavkastningen.
- Rapporteringen i samband med delårs- och helårsbokslut ska innehålla:
 - Generationskontots resultat- och balansräkning.
 - Beslutade, pågående och färdigställda investeringar/åtgärder.
 - Aktuell månadsrapport från externa förvaltare.

4.3 Etiska och hållbara placeringar

Anlitade förvaltare ska rapportera efterlevnaden av etiska och hållbara placeringar. Vid eventuella avvikelser mot dessa ska förvaltare inleda en dialog med kommunkoncernen. Dialogen ska ha som syfte att avveckling sker så fort som möjligt utan att skapa stora värdeförluster.

Utvärdering, så kallad screening, ska göras enligt GES global ethical standard och GES controversial eller motsvarande. Dessutom ska en screening avseende fossil energi (utvinning av olja och gas) göras.

4.4 Skuldförvaltning

Skuldförvaltningen syftar till att åstadkomma en balanserad skuldportfölj för att möta finansieringsbehovet och reducera exponeringen mot finansiella risker.

4.4.1 Kortfristig och långfristig upplåning

- Kommunkoncernens upplåningsbehov baseras på likviditetsprognoser, som inkluderar investeringsplaner.
- Kortfristig upplåning, med en löptid som understiger ett år, ska i första hand ske genom samordning på koncernkontot och nyttjande av koncernkontokrediterna.
- All upplåning, omsättning och nyupplåning, i kommunkoncernen ska godkännas av ekonomidirektör, för att säkerställa att respektive skuldportfölj och kommunkoncernens totala skuldportfölj följer finanspolicyn och de finansiella riktlinjerna.
- Upplåningen ska följa den av kommunfullmäktige beslutade låneramen.
- Vid upplåning och skuldförvaltning ska sådana former väljas som medger en låg risknivå och lägsta möjliga finansieringskostnader för kommunkoncernen.
- De majoritetsägda bolagen får endast låna med kommunal borgen.

4.4.2 Ränte- och kapitalbindning

För att minska ränte- och refinansieringsrisken ska en jämn förfallostruktur eftersträvas. Det genomsnittliga målvärdet för ränte- och kapitalbindningen i kommunkoncernens skuldportfölj ska följa nedanstående tabell. Tabellen reglerar ränte- och kapitalbindningstid samt hur stor andel av lånen som får ha en ränte- och kapitalbindning som understiger ett år.

Med hänsyn till risker, olika lagkrav och regelverk inom skattefinansierad, taxefinansierad verksamhet samt affärsverksamhet, kan specifika nivåer gälla för enskilda inom kommunkoncernen förutsatt att det är inom kommunkoncernens totala nivåer.

Enskilda specificerade i tabellen ska ha nedanstående genomsnittliga ränte- och kapitalbindning samt andel lån som understiger ett år. Övriga ska följa angivna nivåer för kommunkoncernen. De differentierade målvärdena och andel kortfristiga lån är baseras på de olika verksamheternas art.

	Målvärde genomsnitt	Godkänt intervall min/max	Maximal andel kortfristiga lån
Räntebindning			
Kommunkoncernen	3,0 år	-0,5/+1,0 år	30%
Kalmar Vatten AB	4,0 år	-0,5/+1,5 år	20%
Kalmarhem AB	3,0 år	-1,0/+0,5 år	30%
Kapitalbindning			
Kommunkoncernen	3,0 år	-0,5/+1,0 år	30%
Kalmar Vatten AB	4,0 år	-0,5/+1,5 år	20%
Kalmarhem AB	3,0 år	-1,0/+0,5 år	30%

4.5 Borgen

När kommunfullmäktiges beslut, att medge kommunal borgen, har vunnit laga kraft får underskrift av handling ske.

Kommunen har som borgensman ett intresse av att varje investering som finansierats med borgenslån är försäkrade. Därför ska alla borgensåtaganden för investeringsändamål villkoras med ett förbehåll om att låntagaren ska hålla investeringsobjektet försäkrat under hela den tid borgen ska gälla. Kommunen kan också vid önskemål om kommunal borgen ställa som villkor att andra typer av säkerheter ska lämnas eller genom avtal skaffar kontroll över gäldenärens övriga säkerheter, till exempel pantbrev i egendomen.

4.5.1 Borgensavgifter

Avgift för borgensåtagande ska följa EU:s statsstödsregler. Med statsstöd avses alla insatser av ekonomisk art som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna eller ge en ekonomisk fördel för visst bolag. När en kommun ställer ut lån till ett kommunalt bolag alternativt tecknar borgen för ett lån som ett kommunalt bolag själva tar upp, krävs det enligt lag avseende statsstöd att kommunen ersätts i form av ett räntepåslag eller en borgensavgift.

I kommunkoncernen debiteras en borgensavgift. Kommunfullmäktige beslutar, i samband med Verksamhetsplan med budget och ekonomisk planering, om borgensavgift för nästkommande år.

4.6 Koncernkonto

Kommunkoncernens samtliga saldon och likvidströmmar är samordnade i ett gemensamt koncernkontosystem.

Den totala koncernkontokrediten fördelas inom kommunkoncernen baserat på betalningsberedskap. Eventuellt avgift avseende koncernkontot fördelas mellan samtliga konton och baseras på fördelning av koncernkontokrediten.

För samtliga konton inom koncernkontot gäller samma in- och utlåningsvillkor som gäller för koncernkontot hos upphandlad bank.

5. Riskhantering

Alla risker ska löpande följas och analyseras. Nedanstående risker är identifierade och beskrivs med en definition och vilka åtgärder som ska vidtas för att minimera risken. Riskerna är uppdelade på medelsförvaltning (1 nedan) respektive skuldförvaltning (2 nedan).

5.1 Operativa risker

Definition:

1/2 Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller bristfälliga interna processer/rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Typiska exempel på operativa risker kan vara risken för handhavandefel vid manuella moment i processer, nyckelpersonberoende, risken för bedrägerier eller brott mot interna instruktioner, systemtillgänglighetsrisker och risken för rån.

Åtgärd:

1/2 För att minimera de operativa riskerna ska det finnas en intern kontroll och process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten. Dualitetsprincipen ska tillämpas, det vill säga att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

5.2 Motpartsrisk

Definition:

1/2 Med motpartsrisk avses att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden.

Åtgärd:

1. För att begränsa motpartsrisken är endast nedanstående motparter tillåtna vid *medelsförvaltning*:
 - Svensk juridisk person som enligt lag eller förordning har tillstånd för handel med finansiella instrument.
 - Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i ovanstående punkt och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
2. För att begränsa motpartsrisken ska all upplåning inom skuldförvaltningen endast ha motparter med god kreditvärdighet. Alla motparter ska ha lägst kreditvärdighet A enligt Standard & Poor's rating eller motsvarande rating hos Moody's. Finns ratingbetyg på båda ska det lägsta ratingbetyget användas.

Maximalt 50 % av den totala lånestocken får ligga på en och samma långivare. Svenska staten och Kommuninvest kan vara ensam långivare.

Följande motparter är godkända för upplåning:

- Svenska staten
- Kommuninvest
- Av Finansinspektionen godkända banker eller finansinstitut
- Europeiska Investeringsbanken, EIB
- Nordiska Investeringsbanken, NIB

5.3 Likviditetsrisk

Definition:

1. Risken att en kapitalplacering inte omedelbart kan omsättas i pengar utan att förluster i marknadsvärde uppstår. Risk även för att kapitalplaceringar behöver omsättas innan förfall på grund av brist på pengar till löpande betalningar.
2. Likviditetsrisk är risken för att kommunkoncernen inte har tillgång till likvida medel för framtida betalningar till följd av brist på likviditet.

Åtgärd:

1. Likviditetsrisken minskas genom att förfallotiderna på placeringsinstrumenten sprids baserat på likviditetsprognosen.
2. Likviditetsrisken begränsas genom de löpande likviditetsprognosen.

5.4 Kreditrisk

Definition:

1. Med kreditrisk avses att värdet på ett finansiellt instrument blir lägre på grund av förändringar i kreditspread. Kreditspread beskriver skillnaden i pris mellan obligationer som har samma avkastning och löptid men olika kreditvärdering.

Åtgärd:

1. Kreditrisken begränsas genom att investeringar i räntebärande papper sprids mellan emittenter med olika kreditvärdighet.

5.5 Finansieringsrisk eller refinansieringsrisk

Definition:

2. Risken att inte kunna uppta nya lån eller omsätta befintliga när så önskas, eller att kostnaden för finansieringen kraftigt ökar.

Åtgärd:

2. Finansieringsrisk ska begränsas genom god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer och långgivare. Förfall av lånen i skuldportföljen ska därför spridas ut över tid.

5.6 Ränterisk

Definition:

1. Vid medelsplaceringar handlar risken om att placera kapital till låg fast ränta, vid ett stigande ränteläge alternativt att ränteintäkten varierar/minskar vid rörlig ränta.
2. Ränterisk avser risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader.

Åtgärd:

1. Ränterisken när det gäller medelsplaceringar ska hanteras genom att sprida förfallostrukturen för ränteförfall i placeringsportföljen och att nyttja instrument som är kopplade mot STIBOR.
2. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i kommunkoncernens skuldportfölj spridas över tid. Vidare ska även räntekänslighetsanalyser göras kontinuerligt.

5.7 Valutarisk

Definition:

1. Värdet av placeringar i utländska valutor sjunker i värde vid försvagning av placeringsvalutan, eller vid en förstärkning av den svenska valutan.
2. Valutakursrisk uppstår vid skulder i annan valuta än svenska kronor.

Åtgärd:

1. Innehav i räntebärande värdepapper noterad i annan valuta än svenska kronor ska valutasäkras. Valutaexponering säkras normalt inte i aktieportföljen utan ses som en del av en global diversifiering.
2. Lån i utländsk valuta är ej tillåtet inom kommunkoncernen.

5.8 Risker med olika finansiella instrument

5.8.1 Derivat

Definition:

2. Ett derivatkontrakt kan beskrivas som ett finansiellt instrument vars värde beror på en eller flera underliggande tillgångar, som kan användas för att hantera kurs- och ränterisker. Med derivat kan risker reduceras, men det kan också bygga upp risker som exempelvis likviditetsrisk, marknadsrisk och motpartsrisk.

Åtgärd:

2. Derivat får användas i säkringssyfte och kommunkoncernens användning av derivat ska vara begränsad.

- Nyttjandet av derivat är endast tillåtet i syfte att säkra finansiella risker i skuld-, valuta- och placeringsportfölj.
- All användning av derivat förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker och att det finns administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.
- Alla derivat ska vara kopplade till en underliggande placering/upplåning.
- Ränteswappar får endast användas till att förkorta eller förlänga räntebindningstiden på befintliga eller planerade framtida underliggande lån i skuldportföljen med syfte att säkra framtida räntekostnader.
- Kommunen eller bolagskoncernen har inte rätt att ställa ut optioner eller ingå swapkontrakt där optioner ingår.
- Alla derivat inom kommunkoncernen ska godkännas av ekonomidirektör. Detta omfattar även alla lånekonstruktioner där någon typ av derivat ingår.

5.9 Förvaltarrisk

Definition:

1. Förvaltarrisk kan belysas ur en operationell synvinkel innebärande att anlita förvaltare ska ha en tillräckligt stor organisation och inte vara beroende av ett fåtal individer. Förvaltaren ska inte heller vara beroende av en eller ett fåtal investerares investerade kapital. En enskild förvaltare marknadsbedömning kan innebära en ökad.

Åtgärd:

1. Kommunkoncernens placering får inte överstiga 10 procent av förvaltarens totala kapital under förvaltning. Vidare ska det säkerställas hur förvaltarens värdepappersadministration sköts samt hur finansiell rapportering fungerar. Förvaltaren ska alltid stå under berörd myndighetstillsyn. Kommunkoncernen kan sprida kapitalet mellan flera förvaltare för att därmed minska den totala risken.

6. Leasing

Inför beslut om leasing ska en ekonomisk kalkyl och analys upprättas, som visar på vad alternativen äga eller hyra (leasing) innebär.

Finansiell leasing tas upp i balansräkningen, både som tillgång och skuld. Denna finansieringsform är att jämföra med upplåning. Värdet av dessa leasingavtal, nuvärdet av avtalets framtida betalningar, ska ingå vid beräkning av kommunfullmäktiges låne- och borgensram.

Operationell leasing tas inte upp i balansräkningen då produktens värde inte tillhör leasingtagaren, utan dessa bokförs som direkta hyreskostnader.

Finansiell och operationell leasing ska dokumenteras och undertecknas enligt fastställd beslutsordning.

7. Rapportering och uppföljning av finansverksamheten

Rapportering och uppföljning av finansverksamheten sker till kommunstyrelsen med samma periodicitet som den ekonomiska rapporteringen vid delårs- och helårsbokslut.

Rapporteringen ska innehålla följande uppgifter:

- Likviditet
 - Koncernvalutakonto
- Medelsförvaltning
 - Generationskontot (se 4.2.2.3 Rapportering generationskontot)
 - Aktuellt värde för övriga placeringar
- Skuldförvaltning
 - volym, instrument och motparter
 - kapital- och räntebindning
 - genomsnittlig räntesats för perioden och på balansdagen
 - andel lån med rörlig ränta och lån som förfaller inom 12 månader, samt bedömd nyupplåning
 - räntekänslighet
 - andel gröna och sociala lån
- Kommunens borgensåtaganden
- Eventuella avvikelser från finanspolicyn och de finansiella riktlinjerna.